

Sáhtát ohcat ovdduid ja sáddet mildosiid maddái OmaKelas (www.kela.fi/neahtas).

Lassidieđut: www.kela.fi/mannabearrasat

Sáhtát árvvoštallat áhpehisvuoda- ja vánhemiidruhtabeivviid áiggi ja ovddu meari rehkenastiid vehkiin (www.kela.fi/laskurit).

Deavdde skovi fuolalaččat ja sihkkarastte, ahte buot dárbblaš mildosat leat mielde.

Juos mii dárbbášit lassidieđuid, váldit dutnje oktavuoda.

Sádde ohcamuša ja mildosiid čujuhussii Kela, PL 10, 00056 KELA.

Sáhtát jearrat lasi min telefonbálvalusas (www.kela.fi/telefovnain).

- i** Jos it leat ovdal ohcan Kela ovdduid ja leat fárren Supmii, deavdde lassin skovi Y 77sme. Jos leat vuolgimin olgoriikkaide, deavdde lassin skovi Y 38.

Oza mánáidruđa sierra skoviin LL 1.

Ohcanáiggit

Etniidoarjja: Sáhtát ohcat, go leat ožžon áhpehisvuodaduodaštusa. Oza mañimustá 2 mánotbaji ovdal rehkenaston áiggi.

Áhpehisvuodaruhta: Sáhtát ohcat, go leat ožžon áhpehisvuodaduodaštusa. Sáhtát ohcat máhcevaččat 2 mánotbaji áiggi.

Vánhemiidruhta: Riegádahtti vánhen sáhtta ohcat, go son lea ožžon áhpehisvuodaduodaštusa. Máná nubbi vánhen sáhtta ohcat, go mánná lea riegádan. Adopšuvdnávánhen sáhtta ohcat, go mánná lea váldon dikšui. Sáhtát ohcat máhcevaččat 2 mánotbaji áiggi.

Sierraáhpehisvuodaruhta: Sáhtát ohcat, go bázat vāralašvuodadahkki dihtii eret barggus. Sáhtát ohcat máhcevaččat 2 mánotbaji áiggi.

Adopšuvdnadoarjja: Sáhtát ohcat, dallego mánná lea nammaduvvon dikšui dutnje. Oza mañimustá 2 mánotbaji siste dikšui váldinbeaivvis.

1. Ohcci dieđut

Persovdnanummir _____ Goargu ja ovdanamma

Telefonnummir _____ Šleađgapoastačujuhus

- i** Čujuhusdieđuid Kela oážžu álbmotdiehtovuogádagas.

Jos háliidat almmuhit eará čujuhusa, čále dan ohcamuša čuoggái 10 Lassidieđut.

Beallelačča namma _____

Beallelačča riegádanáigi _____

Ásan rabaslihtus _____ rájes

Mus ii leat rabas- dahje náittosbeallelaš

- i** Jos máná nubbi vánhen ii leat du beallelaš, almmut nuppi vánhema nama ja riegádanáiggi čuoggás 10 Lassidieđut.

2. Kontonummir

3. Máná guoski dieđut

Rehkenaston áigi _____

Riegádanáigi _____

Adopšuvdnamána dahje – mánáid dikšui váldinbeaivi _____

Gaskavuohta mánnái

Mii lea du gaskavuohta mánnái?

Riegádahtti vánhén

Máná nuppi vánhén

Eará, dievasmahte _____

Leago vánhenvuohta dovddastuvvon rávvehagas dahje mánáidgohcci luhtte?

Diehtu dárbbasuvvo, jos vánhemat eai leat náittoslihtus dahje jos soai leaba nissonpárra. Dieđu addá riegádahtti vánhén dahje vánhenvuođa dovddastan olmmoš.

Ii, vánhenvuohta ii dovddastuvvo.

Ii, muhto vánhenvuođa lea dárkkuhus dovddastit maŋŋá.

Gal. Vánhenvuođa dovddastan olbmo namma ja beaivi, goas vánhenvuohta lea dovddastuvvon:

4. Ohcamuš

Etniidoarjja (Dán sáhtta ohcat dušše riegádahtti vánhén dahje nubbi adopšuvdnávánhemiin)

Jos oaččot dahje adopteret maŋga máná seamma háve, etniidoarjja bajiduvvo nu, ahte oaččot guovtte mánás 3 doarjaga ja golmma mánás 6 doarjaga. Almmut, man galle doarjaga háliidat páhkkan ja galle ruhtan.

Ozan etniidpáhkkan _____ st

Ozan ruhtan _____ st

Mieđan dasa, ahte telefonnummir addojuvvo etniidpáhka doaimmaheaddjái bohtinalmmuhusa sáddema várás.

Áhpehisvuodaruhta (Dán sáhtta ohcat dušše riegádahtti vánhén)

Kela máksigoahtá áhpehisvuodaruhta áramustá 30 ja maŋimustá 14 árgabeaivve ovdal rehkenaston áiggi. Jos mánná riegáda ovdalgo du ohcan áhpehisvuodaruhta lea álgán, Kela máksá áhpehisvuodaruhta máná riegádeami čuovvovaš árgabeaivve rájes. Áhpehisvuodaruhta máksojuvvo boatkkaheamet 40 árgabeaivve. Jos leat dalle barggus, jahkeluomus dahje eará friijavuodas báلكkáin, lea vejolaš, ahte áhpehisvuodaruhta ii máksojuvvo. Áhpehisvuodaruhta ii goittotge sáhte sirdit máksin láchkai eará áigge.

Ozan áhpehisvuodaruhta

álgimiin 30 árgabeaivvi ovdal rehkenaston áigge

álgimiin 14 árgabeaivve ovdal rehkenaston áigge

_____ rájes

Leatgo barggus, jahkeluomus dahje eará friijavuodas báلكkáin seamma áigge go oaččut áhpehisvuodaruhta? Ale almmut dás áigemeari, mas bargoaddi máksá báلكká áhpehisvuodafriija vuodul.

In

Lean, áigodagas _____ – _____

Almmut lassiaigodagaid čuoggás 10 Lassidieđut.

Vánhemiidruhta

i **Guovtte vanhema bearaš:** Jos mánás leat guokte vanhemiidruhtii vuoigadahtton vanhema, mánás mákson vanhemiidruhtabeaivvit juhkkovit. Goabbáge vanhén sáhtta oažžut vanhemiidruđa 160 árgabeaivvis.

Ovttá vanhema bearaš: Jos mánás lea okta vanhemiidruhtii vuoigadahtton vanhén, sáhtta son oažžut vanhemiidruđa 320 árgabeaivvis.

Plurála bearaš: Jos mánát riegádit dahje adopterejuvvojit hávil eanet go okta, vanhemiidruhtabeaivvit bohtet lasi. Jos vanhemat leat guokte, goabbáge vanhén sáhtta geavahit lassibeivviin beali.

Buot bearrašat: Beivviid sáhtta geavahit dan rádjai, go mánná deavdá 2 jagi dahje dassážiigo adopšuvdnamáná dikšui váldimis lea gollan 2 jagi. Vánhemiidruhtaáigodagaid lohkomearri dahje uhcimus guhkkodat ii leat ráddjejuvvon.

Vánhemiidruhtii ii leat vuoigatvuolta bargobeivviin, jahkeluomus iige eará bálkáfriijabeivviin (omd. vahkkofriijat dahje bargoáigge oanidanfriijat). Ale nappo oza vanhemiidruđa dákkár beivviin.

Oza vanhemiidruđa maiddái áigodagas, mas bargoadi máksá bálkká vanhemiidfriija vuođu.

Ii goabbáge vanhén sáhte oažžut vanhemiidruđain seammá áigge seammá mánás ruoktodikšuma dahje priváhta dikšuma doarjaga.

Loga lasi vanhemiidruđa váikkuhusas mánáiddikšuma doarjagii:

www.kela.fi/kotihoidontuki-muiden-etuuksien-vaikutus.

Vánhemiidruđa máksin eaktuda, ahte divššut máná. Máná beaivválaš dikšun galgá doalvut dus nu olu áiggi, ahte dat eastá ollesáigásaš bargama. Don it dárbbáš dikšut máná okto, muhto sáhtat dikšut máná ovttas nuppi olbmui.

Divššutgo máná áigodagas, mas ozat vanhemiidruđa?

Gal

In

Ozan áhpehisvuodaruhtaáigodaga njuolggjo joatkkan vanhemiidruđa _____ árgabeaivvis

Ozan vanhemiidruđa áigodagas _____ – _____

i Almmut lassiaigodagaid čuoggás 10 Lassidieđut.

Beaivvit mat dollojit nuppi olbmui seammá áigge

Mu dárkkuhussan lea oažžut vanhemiidruđa seammá mánás seammá áigge nuppi olbmui.

Beaivvit mat dollojit seammá áigge nuppi olbmui: _____ – _____

i Almmut lassiaigodagaid čuoggás 10 Lassidieđut.

Sáhtat oažžut áhpehisvuoda- ja dahje vanhemiidruđa seammá áigge nuppi olbmui 18 árgabeaivve, jos mánát leat riegádan dahje adopterejuvvon seammá háve okta. Jos mánát riegádit dahje adopterejuvvojit hávil guokte dahje eanet, beaivvit mat dollojit seammá áigge bohtet lasi.

Loga lasi: www.kela.fi/vanhempainraha-ja-vanhempainraha-osittaisena -siiddus čuoggás plurála bearaš.

Jos nuppi olmui lea mieđihuvvon vanhemiidruhta áigodahkii, mas ozat dan, muhto dárkkuhussan ii leat oažžut dan seammá áigge, bivdde su almmuhit nuppástusas Kelai.

Ozan vanhemiidruđa oassálassan áigodagas _____ – _____

i Almmut lassiaigodagaid čuoggás 10 Lassidieđut.

Eaktun lea, ahte du bargoáigi lea eanemustá 5 diimmu beaivvis. Dása gullá buot bargogaskavuodain ja iežas fitnodagas dahkkon bargu. Olbmos, gii lea bargogaskavuodas, galgá leat oasseáigebargosoahpamuš eanemustá 5 diimmu beaivválaš bargoáiggis. Soahpamuša ii dárbbáš doaimmahit Kelai.

Oassálassan mákson vanhemiidruhta golaha beali vanhemiidbeaiveruđas.

Leatgo soahpan bargoadiin dahje bargoadiiguin, ahte du bargoáigi lea eanemustá 5 diimmu beaivvis, dahje leatgo oanidan iežat fitnodagas du dahkan bargoáiggi eanemustá 5 diimmi beaivvis áigodagas, mas ozat oassálas vanhemiidruđa?

Lean

In

Ozan sierraáhpehisvuodaruđa _____ rájes

(Dán sáhtta ohcat dušše riegádahtti vanhén. Loga lasi: www.kela.fi/raskausraha-ja-erityisraskausraha.)

Ozan adopšuvdnadoarjaga. (Dán sáhtta ohcat adopšuvdnavánhen, go mánná adopterejuvo olgoriikkain.)

i Doaimmat mielddusin skovvi SV 94.

5. Olgoriikkain ássan, orodeapmi ja bargan

i Olgoriikkain ássan, orodeapmi dahje bargan sáhttá váikkuhit vanhemiidovdduide.

Jos orodat olgoriikkain badjel 3 mánotbaji dahje barggat dahje leat bargan uhcánaččatge, doaimmat skovvi Y 38.

Ásatgo dahje orodatgo olgoriikkain dan áigge, masa ozat áhpehisvuoda- dahje vanhemiidruđa?

In

Gal. Man riikkas? _____

Leatgo bargan olgoriikkain ovddit jagi áigge ovdal áhpehisvuoda- dahje vanhemiidruđa álgima?

In

Gal. Man riikkas? _____

Goas? _____ - _____

6. Čilgehus bargogaskavuodas ja fitnodatdoaimmas

Leago dus bargogaskavuolta, mii lea fámus, go spesiálaáhpehisvuoda-, áhpehisvuoda- dahje vanhemiidfriijavuolta álgá?

Ii leat

Gal

Bargoaddi dahje
bargoaddit:

Doaimmatgo fitnodatolmmožin, eanadoallin dahje ealáhusbargin, go spesiálaáhpehisvuoda-, áhpehisvuoda- dahje vanhemiidfriijavuolta álgá dahje leatgo doaibman dakkárin friijavuolta álgima ovddit jagi áigge?

In

Gal

Mu iežan fitnodaga namma: _____

Y-dovddaldat: _____

7. Bearašfriijavuodaáigge boadut

Bálkkámáksin (Deavdde dušše, jos dus lea bargogaskavuolta, mii lea fámus, go bearašfriijavuolta álgá.)

i Jeara bargoaddis, oaččutgo spesiálaáhpehisvuoda-, áhpehisvuoda- dahje vanhemiidfriijavuolta vuodul bálkká.

Oaččutgo bálkká spesiálaáhpehisvuoda-, áhpehisvuoda- dahje vanhemiidfriijavuolta áiggis?

In. Lean sihkkarasttán ášši bargoaddis.

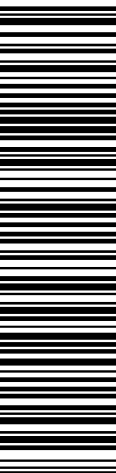
Gal. Oaččun bálkká áigodagas _____ - _____

Kela máksá beaiveruđa bargoaddái, jos oaččut bálkká spesiálaáhpehisvuoda-, áhpehisvuoda- dahje vanhemiidfriijavuolta áiggis. Bargoaddi galgá ieš ohcat beaiveruđa mañimustá dan muttus, go bálkká oazžunáigi lea nohkan.

Bálkká máksi bargoaddiid namat ja telefonnummirat. Almmut ovdasajis bálkkárehkenastima telefonnummira

Gal. Oaččun bálkká ja beaiveruđa erohusa. (Kela máksá beaiveruđa dutnje iige bargoaddi ohcamuš dárbbasuvvo.)

Bálkká máksi bargoaddiid namat ja telefonnummirat. Almmut ovdasajis bálkkárehkenastima telefonnummira

Ovddut olgoriikkain

Oaččutgo dahje leatgo ohcan ovddu olgoriikkain (omd. ealáhaga, vanhemiidruđa dahje vanhemiidruđa vástideaddji ovddu)?

In

Gal. Almmut máksi lágádusa nama, riikka, ovddu ja ovddu meari. Lavtte fárrui omd. ovdomearrádusa dahje eará čilgehusa nuppi riikka máksin ovddus.

i Almmut Kelai, jos oažžugoadát ovddu olgoriikkain seammá áigge go oaččut Kelas spesiálaáhpehisvuoda-, áhpehisvuoda- dahje vanhemiidruđa.

8. Diedut mat váikkuhit beaiveruđa mearrái

i Beiveruđa mearri rehkenasto du jahkeboáduid vuodul Jahkeboáduid dárkkuhit boáduid 12 kaleandarmánobaji áiggis. Dát áigi gohčoduvvo guorahallanbadjin. Beiveruđa álgináigemeari ja guorahallanbaji gaskii báhcá goittotge 1 kaleandarmánobadji, man áigge du oažžun boáduid eai váldo vuhtii. Kela oažžu boahtodieđuid boahtoregistaris, ealáhatlágádusain ja ovdduid máksiin. Bivdit du boáduide laktáseaddji lassidieđuid dáinna skoviin. Kela sáhttá bargat mearrádusa beaiveruđas easkka, go jahkeboáduid leat dieđus elege jahkeboáduid guorahallanbadji lea nohkan.

Beaveruhta sáhttá vuodđuduvvat maiddái ovddit vanhemiidbeaiveruđa vuodustussan leahkki boáduide. Dalle mearrádusa sáhttá bargat easkka, go guorahallanbadji lea nohkan, danin go Kela veardida, goabbá vuohki buktá dutnje stuorát beaiveruđa. Beaveruhta mieđihuvvo automáhtalaččat dutnje ovddoleamos vugiin.

Loga lasi www.kela.fi/go-manna-riegada

Oaččutgo beaiveruđain seammá áigge oapmahašdikšuma dahje bearašdikšuma dikšunbuhtadusa?

In

Gal, doaisttázii

Gal, _____ rádjai

Leatgo ožžon guorahallanbaji áigge bargguhisvuodakássas dienasbeaiveruđa?

In

Gal. Lean ohcan dahje ožžon dienasbeaiveruđa _____ – _____

i Jos leat ožžon dienasbeaiveruđa mángga áigodagas ovdamearkan luopmudahttima dihtii, almmut áigodagaid čuoggás 10 Lassidieđut.

Jahkeboáduid, mat leat vanhemiidbeaiveruđa vuodustussan, sáhttá rehkenastit guorahallanbaji 3 mañimuš kaleandarmánobaji boáduid vuodul. Dat eaktuda, ahte 3 kaleandarmánobaji boáduid leat 4:in geardumiin uhcimustá 20 % stuorát go 12 kaleandarmánobaji jahkeboáduid.

Lassin eaktun lea, ahte leat guorahallanbaji áigge dahkan juoidá čuovvovaččain. Merke heivvolaš molssaeavttu:

Lean gárvánan ámmáhii ja čađahan dutkosa.

Lean leamaš čađaheamen vearjo- dahje siviilabálvalusa.

Lean leamaš vanhemiidbeaveruhtaáigodaga mañná oassálasat dahje ollásit eret bargoeallimis vuollái 3-jahkasaš máná ruoktodikšuma dihtii.

Lean leamaš vanhemiidbeaveruhtaáigodaga mañná oassálasat dahje ollásit eret bargoeallimis adopšuvdnamána ruoktodikšuma dihtii.

Lean leamaš eret barggus vuollái 16-jahkasaš buohcci dahje lámismáná buohccedikšumii oassálastima dihtii (ruoktodikšun dahje buohccedikšun).

Lean fárren olgoriikkain Supmii, inge leamaš olgoriikkain orodettiin Suomas buohcooadjuduvvon.

Ozatgo beaiveruđa guorahallanbaji 3 mañimuš kaleandarmánobaji boáduid vuodul?

In

Gal. (Almmut vuodustusa ovddit čuoggás).

9. Mildosat

- Bálkáduođaštusat dahje eará čilgehusat boađuin, mat eai oidno boahtoregistaris (omd. olgoriikkain ožžojuvvon bálká). Kela jearrá dárbbu mielde lassidieđuid.

Etniidoarjja, áhpehisvuodaruhta:

- Áhpehisvuodáduođaštus skovi SV 75

Adopšuvnavánhema etniidoarjja, adopšuvnadoarjja ja vanhemiidruhta:

- Skovi SV 94

Adopšuvnavánhema vanhemiidruhta, jos adopteret máná olgoriikkain almmá bálvalanbuvttadeaddji haga:

- Adopšuvnalávdegotti addin duođaštus dahje eará čilgehus máná adopšuvnnas dahje dikšui váldimis

Spesiálaáhpehisvuodaruhta:

- Doaktára deavdin skovi SV 97
 Bargoaddi deavdin skovi SV 96

Eará mildosat

- Mat?

10. Lassidieđut

- Merke nummiriin, man ohcamuša čuoggái čujuhat.

- Lassidieđut sierra báhparis. Čále báhparii nama ja persovdnanummira.

11. Vuolláičálus

Dáhkidan, ahte mu addin dieđut leat riehta ja almmuhan, jos dat rivdet.

Báiki ja áigi

Vuolláičálus ja namačielggasmahttin

Mii sáhttit geavahit dán ovdoášši čoavdima várás ožžojuvvon dieđuid maiddái eará ovdoáššis, jos dieđuid galgá lága mielde váldit das vuhtii. Seammá láhkai sáhttit geavahit eará ovddu várás ožžojuvvon dieđuid go čoavdit dán ovddu.

Oaččut Kelas dieđuid das, gos sáhttit skáhppot du guoski dieđuid ja gosa sáhttit daid luohpadit.

